

ผังการไหลแสดง

การบริหารสวัสดิการแบบใหม่

ระหว่างทำให้เป็นข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง กับ เป็นสิทธิฝ่ายจัดการ

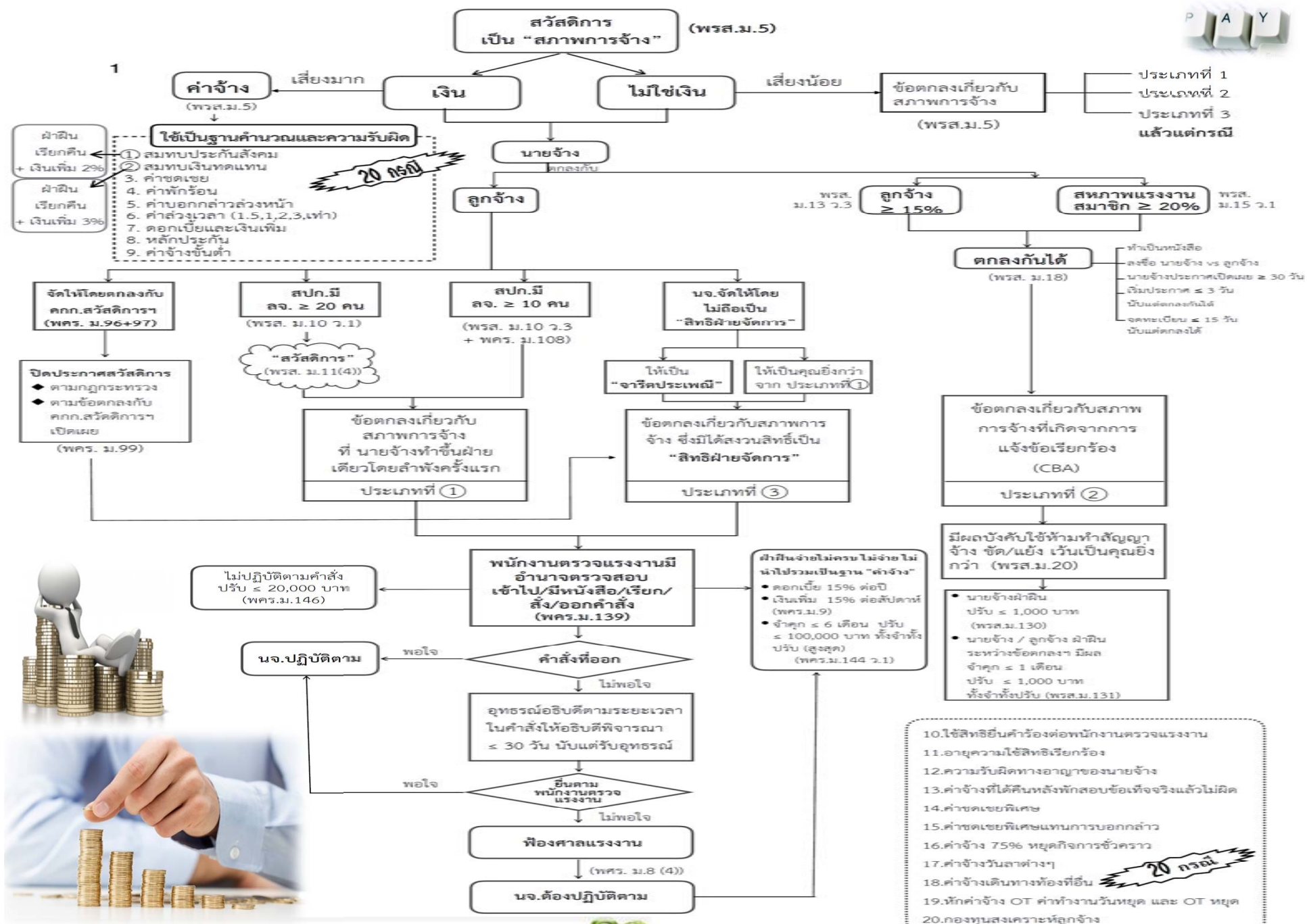

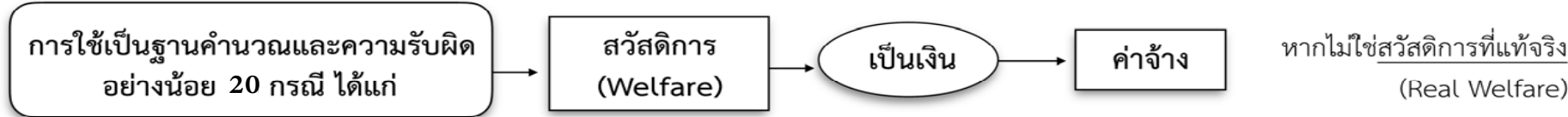
บริหารเสี่ยงๆ ถือเป็น “ค่าจ้าง” ใช้เป็นฐานคำนวณมากมาย อาจติดคุก
เสียดอกเบี้ยยแพงที่สุดในโลก และเงินเพิ่มอีกด้วย

โดย

อาจารย์กฤษฎ์ อุทัยรัตน์

สงวนลิขสิทธิ์ 2559

1. เป็นฐานนำไปรวมเป็น “ค่าจ้าง” ส่งสมทบประกันสังคม (พรบ.ประกันสังคม 2533) มาตรา 5

ถือ สวัสดิการ “เป็นเงิน” คือ ค่าจ้าง

- 1.1 คิดเป็น “ค่าจ้าง” - ผู้ประกันตน (ลูกจ้าง) เดือนละ 1 ครั้ง ภายในวันที่ 15 เดือนถัดไป (พปส.ม.39 ว.3)
 - ส่งไม่ครบ จ่ายเงินเพิ่ม 2% ต่อเดือน ของเงินสมทบที่ไม่นำส่ง (พปส.ม.39 ว.4)
 - นายจ้าง หักค่าจ้าง ลูกจ้างส่งเป็นเงินสมทบ (พปส.ม.47)
 - นำส่งในส่วน นายจ้างส่งเป็นเงินสมทบ (พปส.ม.47 ว.2)

- 1.2 นายจ้างหักไม่ครบให้ นายจ้างจ่ายส่วน ลูกจ้างเต็มจำนวน +เงินเพิ่ม 2% ต่อเดือน (พปส.ม.49 ว.2)
 1.3 พนักงานเจ้าหน้าที่ มีสิทธิค้น ถ้าสงสัยนำส่งเงินสมทบ และ เงินเพิ่ม / นำส่งไม่ครบ (พปส.ม.80 (2))
 1.4 นายจ้างนำส่งเงินสมทบไม่ครบ / ไม่นำส่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ เดือนเป็นหนังสือ ให้ นายจ้างส่ง เงินสมทบที่ค้าง+ เงินเพิ่ม ชำระภายในกำหนด มีอำนาจประเมินเงินสมทบได้ และพิสูจนภายใน 2 ปี เรียก นายจ้างมาจ่ายในส่วนที่ไม่ครบ หรือ ไม่นำส่ง ได้ (พปส.ม.47 ทวิ)
 1.5 ไม่นำส่งเงินสมทบส่วนตน / ผู้ประกันตน (ลูกจ้าง) หรือส่งไม่ครบ ต้องจ่ายเงินเพิ่ม 2% ต่อเดือน โดยส่วนลูกจ้างให้ นายจ้างจ่ายแทนด้วย (พปส.ม.49)
 1.6 เลขาธิการออกคำสั่งยึด आयัด ขายทอดตลาดทรัพย์สิน นายจ้างได้ ถ้าค้างชำระ (พปส.ม.50)
 1.7 การเรียกเงินสมทบ / เงินเพิ่ม ให้ สปส.มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของ นายจ้างในลำดับเดียวกับภาษี (พปส.ม.51)
 1.8 ไม่ยื่นแบบแสดงการส่งเงินสมทบ ภายในกำหนดเวลาตาม ม.47 จำคุก ≤ 6 เดือน / ปรับ ≤ 20,000 บาท / ทั้งจำทั้งปรับ (พปส.ม.97)

สงวนลิขสิทธิ์ © : อาจารย์กฤษฎ์ อุทัยรัตน์

2. เป็นฐานนำไปรวมเป็น “ค่าจ้าง” ส่งสมทบเงินทดแทน (พรบ.เงินทดแทน 2537) มาตรา 5
ถือ สวัสดิการ “เป็นเงิน” คือ “ค่าจ้าง”
- 2.1 จ่ายเงินสมทบ $\leq 5\%$ ของค่าจ้าง ที่ นายจ้างจ่ายแต่ละปี (พงท. ม.45)
- 2.2 จ่ายไม่ตามกำหนด / จ่ายไม่ครบ เสียเงินเพิ่ม 3% ต่อเดือนของเงินสมทบที่ต้องจ่าย (พงท.ม.46)
- 2.3 เลขาธิการออกคำสั่งยึด आयัด ขายทอดตลาดทรัพย์สิน นายจ้างได้ ถ้าค้างชำระ (พงท. ม.47)
- 2.4 พนักงานเจ้าหน้าที่มีสิทธิประเมินเงินสมทบได้ ไม่พอใจให้อุทธรณ์ คกก. ≤ 30 วัน (พงท.ม.52)
- ไม่พอใจคำวินิจฉัยฟ้องศาลแรงงาน ≤ 30 วัน ถ้าพ้นระยะให้ถือว่าคำวินิจฉัย คกก. เป็นที่สุด (พงท.ม.53)

3. ค่าชดเชย (พคร.ม.118) คำนวณจาก “ค่าจ้างอัตราสุดท้าย” ฝ่าฝืน จำคุก ≤ 6 เดือน / ปรับ $\leq 100,000$ / ทั้งจำทั้งปรับ (พคร.ม.144 ว.1)

- 3.1 พนักงานตรวจแรงงาน ออกคำสั่งให้ นายจ้างปฏิบัติได้ (พคร.ม.139 (3))
- 3.2 กจก. / บุคคลใด รับผิดชอบดำเนินการของนิติบุคคลนั้น ถ้าทำผิดก็โดนดัด วย (พคร.ม.158)

4. ค่าพักร้อน

- 4.1 พักผ่อน คือ หยุดพักผ่อนประจำปี (พคร.ม.30)
- 4.2 เลิกจ้าง กรณีเกษียณ / ให้ / ปลดออก ให้จ่ายค่าจ้างในวันหยุดพักร้อน ในปีที่เลิกจ้างตามส่วนของวันหยุดพักร้อนที่ พึงมีสิทธิ (พักร้อนปีปัจจุบัน) (พคร.ม.67 ว.1)
- 4.3 ลูกจ้างลาออก นายจ้างให้ / ปลด / ไล่ออก/ เกษียณ ให้จ่ายค่าจ้าง ในวันหยุดพักร้อนสะสม (พักร้อนปีก่อนๆ สะสม) (พคร.ม. 67 ว.2)
- 4.4 ฝ่าฝืน จำคุก ≤ 6 เดือน / ปรับ $\leq 100,000$ / ทั้งจำทั้งปรับ (พคร.ม.144 ว.1)
- ไม่จัดพักร้อน ปรับ $\leq 200,000$ บาท (พคร.ม.146)
- 4.5 ตามข้อ 3.1 และ 3.2

สงวนลิขสิทธิ์ © : อาจารย์กฤษฎ์ อุทัยรัตน์

5. ค่าบอกกล่าวล่วงหน้า

- 5.1 สิ้นจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า (พคร.ม.17 ว.2,3) ฐานจาก “ค่าจ้าง”
- 5.2 ตามข้อ 3.1 และ 3.2

6. ค่าล่วงเวลา

- 6.1 ค่าจ้างในวันทำงานสำหรับ 3 หยุด (พคร.ม.56) ฝ่าฝืน ปรับ $\leq 20,000$ บาท (พคร.ม.146)
- 6.2 OT วันทำงาน 1.5 เท่าของอัตราค่าจ้าง (พคร.ม.61) ค่าทำงานวันหยุด 1 หรือ 2 เท่าค่าจ้าง (พคร.ม.62)
OT วันหยุด 3 เท่า (พคร.ม.63) ฝ่าฝืน : จำคุก ≤ 6 เดือน /ปรับ $\leq 100,000$ / ทั้งจำทั้งปรับ (พคร.ม.144 ว.1)
- 6.3 ไม่ให้จัดให้หยุดงานหรือจัดหยุดน้อยกว่า ให้จ่าย ค่าทำงานในวันหยุด หรือ OT วันหยุด เหมือนมาทำงาน
วันหยุด (พคร.ม.64) ฝ่าฝืน : จำคุก ≤ 6 เดือน /ปรับ $\leq 100,000$ / ทั้งจำทั้งปรับ (พคร.ม.144 ว.1)
- 6.4 คำนวณ OT 1.5 , ทำงานวันหยุด 1 หรือ 2 , OT หยุด 3 เท่า ใช้ฐานค่าจ้าง คำนวณ (พคร.ม.68)
- 6.5 ตามข้อ 3.1 และ 3.2

7. ดอกเบี้ย และ เงินเพิ่ม

- 7.1 นายจ้างไม่คืนหลักประกัน ไม่จ่ายค่าจ้าง OT 1.5 ทำงานวันหยุด 1,2 OT หยุด 3 ในเวลาที่กำหนด
 - 7.2 ไม่จ่ายค่าชดเชย ค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า ค่าชดเชยพิเศษ
 - 7.3 กรณีตามข้อ 7.1 ,7.2
 - 7.3.1 ให้เสียดอกเบี้ย ระหว่างเวลาผิดนัด 15% ต่อปี (พคร.ม.9 ว.1)
 - 7.3.2 จงใจไม่คืน ไม่จ่ายปราศจากเหตุผลสมควร
เมื่อพ้น 7 วัน นับแต่ถึงกำหนดคืน/จ่าย เสียเงินเพิ่ม 15% ทุก 7 วัน (พคร.ม.9 ว2) นับแต่วันเลิกจ้าง (พคร.ม.70)
- ค่าจ้าง เดือน ละ 1 ครั้ง
 - ค่าจ้าง ตามตกลง
 - OT , ค่าทำงาน , OT หยุด
เดือนละ 1 ครั้ง
 - เลิกจ้าง จ่าย 4 อย่าง ≤ 3 วัน

สงวนลิขสิทธิ์ © : อาจารย์กฤษฎ์ อุทัยรัตน์

8. หลักประกัน

- 8.1 หลักประกัน ไม่เกิน 60 เท่า ของอัตราค่าจ้างรายวันโดยเฉลี่ยที่ ลูกจ้างได้รับ (พocr.ม10 ว.1 +ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง “หลักเกณฑ์และวิธีการเรียกหรือรับหลักประกันฯ” พศ.2551
- 8.2 เมื่อเลิกจ้าง ลาออก สัญญาประกันสิ้นอายุ นายจ้างคืนหลักประกัน + ดอกเบี้ย (ถ้ามี) ให้ลูกจ้าง ≤ 7 วัน (พocr.ม.10 ว2)
- 8.3 ฝ่าฝืน จำคุก ≤ 6 เดือน / ปรับ $\leq 100,000$ / ทั้งจำทั้งปรับ (พocr.ม.144 ว.1)

9. ค่าจ้างขั้นต่ำ (พocr.ม.79(3)) กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

- 9.1 สวัสดิการที่เป็นเงินและถูกตีความเป็น “ค่าจ้าง” ก็จะถูกนำมาเป็นฐานคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำด้วย กรณีนี้ นายจ้างจะได้ประโยชน์
- 9.2 เมื่อประกาศกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำหรืออัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ มีผลใช้บังคับแล้ว ห้ามมิให้ นายจ้างจ่ายค่าจ้างให้ ลูกจ้างน้อยกว่าที่กำหนด (พocr.ม.90 ว.1)
- 9.3 ฝ่าฝืน จำคุก ≤ 6 เดือน / ปรับ $\leq 100,000$ / ทั้งจำทั้งปรับ (พocr.ม.144 ว.1)

10. ลูกจ้างใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงานได้ (พocr.ม.123) โดยเฉพาะสวัสดิการเป็นเงินต่างๆ ที่คิดว่าเป็นค่าจ้างเพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานวินิจฉัยว่าเป็นค่าจ้างจะได้ใช้เป็นฐานคำนวณต่างๆ ลูกจ้างจะได้รายได้เพิ่มขึ้นทันที สิทธิเกี่ยวกับ “เงิน” หาก ลูกจ้างตาย ทายาทโดยธรรมมีสิทธิยื่นคำร้องต่อ พนักงานตรวจแรงงานได้อีก (พocr.ม.123 ว.2)

- 10.1 พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งให้ นายจ้างจ่ายได้ (พocr.ม.124)
- 10.2 นายจ้างทำตามคำสั่งแล้ว ให้การดำเนินคดีอาญาต่อ นายจ้างเป็นอันระงับไป (พocr.ม.124/1)
- 10.3 ฝ่าฝืนคำสั่ง : จำคุก ≤ 1 ปี / ปรับ $\leq 20,000$ / ทั้งจำทั้งปรับ (พocr.ม.151 ว.2)

สงวนลิขสิทธิ์ © : อาจารย์กฤษฎ์ อุทัยรัตน์

11. อายุความใช้สิทธิเรียกร้อง

- 11.1 ค่าจ้างตามสัญญาจ้าง (พคร.ม.5) อายุความ 2 ปี (ปปพ.ม.193/34 (8),19)
- 11.2 ค่าจ้างสำหรับวันหยุด (พคร.ม.56,67,71,72,) 2 ปี (ปปพ.ม.193/34 (8),19)
- 11.3 เงินที่จ่ายแทนค่าจ้างระหว่างหยุดกิจการ (พคร.ม.75) ระหว่างหยุดใช้เครื่องจักร (พคร.ม.105) ระหว่างพักร้อน (พคร.ม.116,117) อายุความ 2 ปี (ปปพ.ม.193/34 (8),19)
- 11.4 ค่าล่วงเวลา (พคร.ม.5,61,65,72,74) ค่าทำงานในวันหยุด (พคร.ม.5,62,64,66,74) และค่าล่วงเวลาในวันหยุด (พคร.ม.5,63,64,65,72,74) อายุความ 2 ปี (ปปพ.ม.193/34 (8),19)
- 11.5 ค่าชดเชย (พคร.ม.118) และค่าชดเชยพิเศษทุกจำนวน (พคร.ม.120,121,122) อายุความ 10 ปี (ปปพ.ม.193/34)
- 11.6 ไม่คืนเงินประกัน (พคร.ม.10) ไม่จ่าย OT (พคร.ม.61) ไม่จ่ายค่าทำงานในวันหยุด (พคร.ม.62,64) ไม่จ่ายค่าจ้างสำหรับพักร้อน (พคร.ม.67) ไม่จ่ายค่าจ้าง OT ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลา ในวันหยุดให้ถูกต้องตามกำหนดเวลา (พคร.ม.70) ไม่จ่ายค่าจ้างกรณีให้ ลูกจ้างเดินทางไปทำงานท้องที่อื่น (พคร.ม.71,72) ไม่จ่ายค่าจ้างขั้นต่ำ (พคร.ม.90) เป็นความผิดมิโทษอาญาตาม (พคร.ม.144) การใช้สิทธิเรียกร้องจึงเป็นการฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ต้องใช้อายุความตาม ปวิอ.ม.51 คือ 5 ปี ตาม ปอ.ม.95 (4) (ฎ.4804/2545)

12. ความรับผิดทางอาญาของนายจ้าง

- 12.1 จะเห็นได้ว่ามีหลายมาตราที่เป็นความผิดอาญากรณี “จ่ายอะไรที่ใช้ฐาน “ค่าจ้าง” “คำนวณ” ไม่ครบ/ไม่จ่าย/ผิดนัดล้วนเป็นประเด็นทั้งสิ้น
- 12.2 ทุกความผิด (เว้นเรื่องเปิดเผยข้อเท็จจริงกิจการนายจ้าง (พคร.ม.157)) ถ้าไม่ควรได้รับโทษจำคุก / ไม่ควรถูกฟ้องร้องให้อธิบดีเปรียบเทียบปรับในเขต กทม. ผู้ว่าราชการจังหวัด เปรียบเทียบปรับในจังหวัดอื่น หากยินยอมให้เปรียบเทียบ ถ้าชำระค่าปรับแล้วภายใน 30 วัน ให้ถือว่าคดีเลิกกันตาม ปวิอ. หากไม่ยอมชำระภายใน 7 วันให้ดำเนินคดี (พคร.ม.159)
- 12.3 หากทำผิดไม่เฉพาะกรรมการผู้จัดการ แต่จะรวมบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานนิติบุคคล ต้องรับโทษ ตามความผิดนั้นๆ ด้วย (พคร.ม.158)

สงวนลิขสิทธิ์ © : อาจารย์กฤษฎ์ อุทัยรัตน์

13. ค่าจ้างที่ได้คืนหลังพักสอบข้อเท็จจริงแล้วไม่ผิด (พคร.ม.116-117)

- 13.1 พักงานระหว่างสอบสวน (วินัย) ≤ 7 วัน โดยแจ้งให้ ลูกจ้างทราบก่อนพักงาน ระหว่างพักงานให้จ่าย “เงิน” ตามข้อบังคับฯ / ตามตกลงกัน แต่ $\geq 50\%$ ค่าจ้าง ในวันทำงานที่ได้รับก่อนถูกสั่งพักงาน (ใช้ฐาน “ค่าจ้าง”)
- 13.2 สอบสวนเสร็จ ถ้าไม่มีความผิดให้จ่ายค่าจ้างให้ นับแต่วันถูกสั่งพักงาน โดยให้รวม “เงิน” ที่ให้ตามข้อ 13.1 เป็นส่วนหนึ่งของค่าจ้างด้วย (จ่ายเพิ่มอีก 50% ที่เหลือ)
- 13.3 ฝ่าฝืนปรับ $\leq 20,000$ (พคร.ม.146)

14. ค่าชดเชยพิเศษ

- 14.1 กรณีนายจ้างย้ายสถานประกอบกิจการ ลูกจ้างให้ค่าชดเชยพิเศษ \geq อัตราค่าชดเชย (ใช้ฐานค่าจ้างคำนวณ) ถ้าลูกจ้างไม่ยอมไปทำงานที่ใหม่ (พคร.ม.120 ว.1)
- 14.2 กรณีนายจ้างเลิกจ้างเพราะปรับปรุงหน่วยงาน กระบวนการผลิต จำหน่าย บริการ เนื่องจากนำเครื่องจักร เปลี่ยนแปลง เครื่องจักร / เทคโนโลยี เป็นเหตุให้ลดลูกจ้าง ให้รับค่าชดเชยแล้ว (พคร. ม.121 ว.2) ให้ได้ ค่าชดเชยพิเศษเพิ่มอีกตามอายุงานที่ ≥ 6 ปี จ่าย ≥ 15 วัน : อายุงานครบ 1 ปี (พคร.ม.122) คำนวณ จากฐานค่าจ้าง
- 14.3 ฝ่าฝืน : จำคุก ≤ 6 เดือน / ปรับ $\leq 100,000$ / ทั้งจำทั้งปรับ (พคร.ม.144 ว.1)

15. ค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าว

- 15.1 นายจ้างไม่แจ้งให้ ลูกจ้างรู้ล่วงหน้าในการย้ายสถานประกอบการกิจการ ให้จ่าย “ค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า” เท่ากับ ค่าจ้างอัตราสุดท้าย 30 วัน (พคร.ม.120 ว.2)
- 15.2 นายจ้างไม่แจ้งให้ ลูกจ้างรู้ล่วงหน้าที่จะเลิกจ้างเพราะเหตุปรับปรุงหน่วยงาน กระบวนการผลิต การจำหน่าย / บริการ เนื่องจากนำเครื่องจักรมาใช้ / เปลี่ยนแปลงเครื่องจักร / เทคโนโลยี ซึ่งเป็นเหตุให้ลดลูกจ้างให้จ่าย “ค่าชดเชยพิเศษแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า” เท่ากับ ค่าจ้างอัตราสุดท้าย 60 วัน (พคร.ม.121 ว.2)
- 15.3 ฝ่าฝืน : จำคุก ≤ 6 เดือน / ปรับ $\leq 100,000$ / ทั้งจำทั้งปรับ (พคร.ม.144 ว.1)

16. ค่าจ้าง 75% หยุดกิจการชั่วคราว (พคร.ม.75)

- 16.1 นายจ้างมีเหตุจำเป็นกระทบกิจการ ทำให้ไม่สามารถประกอบกิจการได้ปกติ โดยไม่ใช่เหตุสุดวิสัย ต้องหยุดกิจการทั้งหมด/ บางส่วน ชั่วคราว
- 16.2 ให้ นายจ้างจ่ายเงินให้ $\geq 75\%$ ของค่าจ้างในวันทำงานก่อนหยุดกิจการ
- 16.3 ฝ่าฝืน : ปรับ $\leq 20,000$ บาท (พคร.ม.146)

17. ค่าจ้างวันลาต่างๆ

- 17.1 ค่าจ้าง ในวันลาป่วย ≤ 30 วันทำงาน/ปี (พคร.ม.57+32)
- 17.2 ค่าจ้าง ลาเพื่อทำหมั้น ตามแพทย์สั่ง (พคร.ม.57+33)
- 17.3 ค่าจ้าง ลาเพื่อรับราชการทหาร ≤ 60 วัน/ปี (พคร.ม.58+35)
- 17.4 ค่าจ้าง ลาเพื่อคลอดบุตร ≤ 45 วัน/ปี (พคร.ม.59)
- 17.5 ฝ่าฝืน ปรับ $\leq 20,000$ บาท (พคร.ม.146)

สงวนลิขสิทธิ์ © : อาจารย์กฤษฎ์ อุทัยรัตน์

18. ค่าจ้างเดินทางท้องที่อื่น

18.1 ลูกจ้างเดินทางทำงานท้องที่อื่น นอกจากท้องที่ทำงานปกติ (ไม่มีสิทธิได้ OT ปกติ และ OT หยุดระหว่างเดินทาง) แต่การเดินทางวันหยุดให้ จ่ายค่าจ้าง เท่าค่าจ้างวันทำงานให้ลูกจ้างรายวันด้วย (พคร.ม.72)

18.2 ฝ่าฝืน : จำคุก ≤ 6 เดือน / ปรับ $\leq 100,000$ / ทั้งจำทั้งปรับ (พรค.ม.144 ว.1)

19. หักค่าจ้าง OT ค่าทำงานวันหยุด และ OT หยุด

19.1 ห้ามนายจ้างหักเงิน 4 อย่าง (ค่าจ้าง / OT / OT หยุด / ค่าทำงานวันหยุด) เว้นแต่ 5 กรณี (พคร.ม.76)

19.2 การยินยอมต้องทำเป็นหนังสือ ลงลายมือชื่อ ชัดเจน / เฉพาะ (พคร.ม.77)

19.3 หาก นายจ้างคิดว่าสวัสดิการที่เป็นเงินไม่ใช่ค่าจ้างไปหักขึ้นมาโดยไม่รู้ เท่ากับไปหักค่าจ้างจะต้องห้ามตาม พคร.ทันที ถ้าเกินร้อยละที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ได้ทำข้อตกลงกับลูกจ้างไว้ชัดเจนเป็นการเฉพาะ

19.4 ฝ่าฝืน : ปรับ $\leq 20,000$ (พรค.ม.146)

20. กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง (พคร.ม.126-138)

20.1 บริหารโดย คกก.กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ไตรภาคี 15 คน

20.2 ให้ นายจ้างหักจากค่าจ้าง เพื่อจ่ายสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง นายจ้างไม่ต้องจ่ายส่วนของนายจ้าง (พคร.ม.131 ว.1)

